

Saksdokument

Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning

Til Digitaliseringsstyret
Dato 22.06.2023
Saksnummer 26/23
Saksarkivnr. 23/00224
Sakstype Orientering

Saksansvarlig Roar Olsen
Saksbehandlere Tom Røtting, Vigdis Kvalheim, Terje Mørland, Julie Storlie

Status produktportefølje

Forslag til vedtak

Digitaliseringsstyret tar saken til orientering.

Bakgrunn

Med bakgrunn i revidert samstyringsmodell og opprettelsen av porteføljestyre, er formålet med denne saken å orientere om status for Sikts produktporteføljer og investeringstiltak. Agenda for status ble avklart med Digitaliseringsstyret i april 2023.

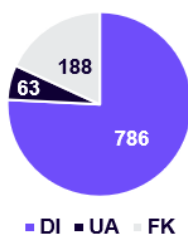
Hensikten med rapporten er å tilrettelegge for prioriteringer, skape oversikt over økonomi og forutsigbarhet om endringer, håndtere risiko, samt følge opp gevinster og nytteeffekter.

Vurdering

Oppsummering status for Sikt

Produktene fra Sikt er organisert i 3 porteføljestyre og 19 produktområder. Per 1. tertial 2023 har Sikt 899 betalende kunder, se grafen under for fordeling av kunder mellom porteføljene.

899 kunder i 2022

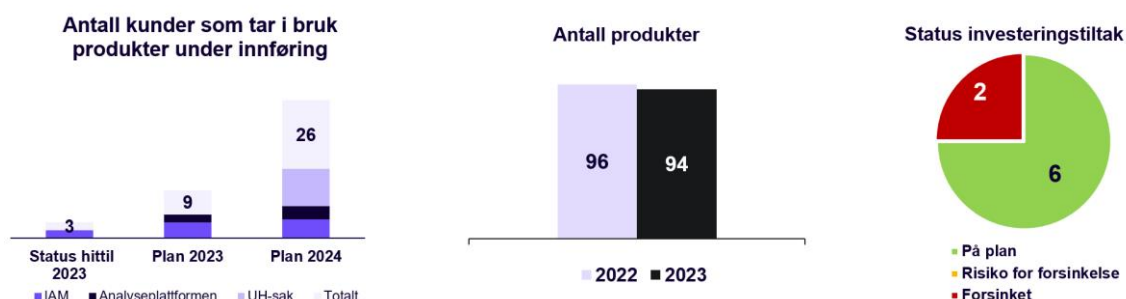

Oversikten viser betalende kunder. Virksomheter som benytter bevilgningsfinansierte produkter, er ikke med.

Antall betalende kunder har økt med tilnærmet 50 hittil i 2023, og økt antall kunder bidrar til bedre produkter, bedre priser for kundene og nytteeffekter for flere.

Produktene har forskjellig modenhet; noen er under innføring, andre er tatt i bruk og andre skal fases ut eller moderniseres. Grafene under viser innføringsplan for produkter, oversikt over antall produkter per 2022 og fremdrift for investeringstiltak per mai 2023.

For produkter som er under innføring er sky-løsningen for IAM tatt i bruk av 2 virksomheter, og planen er innføring til 6 – 7 virksomheter per år i perioden 2023 – 2026. UH-sak er forsinket, og plan for innføring er 12 – 14 virksomheter i 2024, samt overføring av forvaltning til Sikt samme år. 2 produkter er avviklet hittil i år, og er beskrevet under status Data og infrastruktur.

For investeringstiltak er 6 av 8 tiltak på plan. UH-sak og Cris/NVA blir forsinket.

Budsjettet resultat for Sikt i 2023 er MNOK 2,2. Prognosen per 1. tertial for resultatet i 2023 er MNOK -9,7, og avviket skyldes i hovedsak forsinkelsen for Cris/NVA. Resultatet inkluderer investert risikokapital på MNOK 60. Risikokapital med tilbakebetaling benyttes til Felles studentsystem (MNOK 15), IAM (MNOK 15) og Cybersikkerhet (MNOK 10). I tillegg finansieres Cris/NVA som en engangskostnad uten tilbakebetaling (MNOK 15 - 20). Se vedlegg 1 for oversikt over budsjett 2023, status felles investeringsmidler og investeringstiltak.

Når det gjelder risiko er ressurstilgang, innføringskapasitet hos virksomhetene og sikkerhet moderate risikoer, og tiltak pågår for å senke sannsynlighet og konsekvens. Det foreslås å avslutte oppfølging av regelverk for masteropptak, og overlevere videre oppfølging til HK-dir. Se vedlegg 2 for oversikt over risiko.

Årshjul 2023

Som en konsekvens av revidert samstyringsmodell, og behov for å etablere de nye porteføljestyrene våren 2023, er det foreslått å flytte drøfting av langtidsplanen for 2024 – 2026 fra juni, til møtet med Digitaliseringsstyret i september, se vedlegg 3 for revidert årshjul. Vedtakssak på langtidsplan kommer i novembermøtet. Oversikt over saksdokumenter for de tre porteføljene ligger tilgjengelig på sikt.no.

Status for porteføljen Data og infrastruktur

Første møte med porteføljestyret for Data og infrastruktur ble gjennomført i mai. I møtet ble styret etablert gjennom en teamkontrakt for å sikre at alle jobber mot felles mål og ambisjon. Videre ble det gitt en overordnet presentasjon av de største produktene. Produktstrategien for Cyber-sikkerhet ble diskutert, etablering av produktråd for IAM ble behandlet, og justert prismodell for IAM ble diskutert. Neste møte med porteføljestyret er foreslått i månedsskiftet september/oktober. Langtidsplan og justert betalingsmodell for IAM vil blant annet være på agendaen.

Data og infrastruktur har 786 betalende kunder i 2022, og er porteføljen med flest kunder i Sikt, og skyldes i hovedsak at skolesektoren benytter Feide. Antall kunder øker, særlig for Campusnett, Feide og Cyber-sikkerhet.

Antall produkter var 39 i 2022, og redusert med 2 det siste året. UH-Skype og Teams Community er lagt ned og kostnaden for UH-21 er redusert med ~MNOK 7 i årlig kostnad.

Fremover vil kontrakten for samhandlingsproduktet Zoom reforhandles, og hvis prisnivået for Zoom ikke blir tilfredsstillende, kan det bli aktuelt se etter alternative samhandlingsløsninger.

De største investeringstiltakene i porteføljen er Forskningsnettet og IAM. For Forskningsnettet er finansiering besluttet i RNB gjennom et 20-årig rentefritt statslån. Tilbakebetaling starter fra 2025. Anbudsdokumenter på fiber og optisk spekter er ute i markedet, med evaluering mot årsslutt 2023. IAM er tatt i bruk av UiB, OsloMet og HiM. UiT er planlagt å gå i drift før sommeren 2023. Forberedelse til idriftsetting på Nord universitet er godt i gang. Farten på utrulling øker for hver kunde, da vi gjør forbedringer i utrullingsprosessen basert på kontinuerlig læring.

Økonomien i porteføljen er stabil, med et budsjettert resultat for 2023 på MNOK -17. Budsjettert resultat inkludert risikokapital er MNOK 7,9. Risikokapitalen er investeringer i Cyber-sikkerhet og IAM. Resultatet forutsetter fortsatt økt antall kunder på Campusnett, Cyber-sikkerhet og Forskningsnettet. Prognosen etter T1 er MNOK 10,6, som følge av bedre resultat enn forutsatt for Forskningsnettet. Forskningsnettet har et overskudd som følge av at kostnaden til nødvendig fornying av infrastrukturen på dagens forskningsnett holdes på et minimum for å ivareta stabil drift og sikkerhetsaspekter i påvente av neste generasjon forskningsnett som starter i 2024.

Når det gjelder risiko er Sikt tett på utviklingen innen cyber-området og trusselbildet knyttet til Ukraina-situasjonen. Forskningsnettet og Feide er særlig viktig infrastruktur for kunnskapssektoren, som overvåkes og oppgraderes løpende. Begge produktområdene har solide og oppdaterte beredskapsplaner, og i neste periode vil det bli gjennomført øvelser for å øke beredskapen ytterligere.

For investeringstiltakene er usikkerhet om anskaffelsen på Forskningsnettet den viktigste. Det er blant annet knyttet usikkerhet til respons på anbudet, valutaeffekter, utfall fra pris og forhandlinger og leveransetider. Produktområdet har tung kompetanse og erfaring fra tilsvarende prosesser, og prosjektet er i henhold til plan. Vi er fornøyde med antall leverandører som ble prekvalifisert 25. mai. Frist for første tilbudsrunde er 7. juli.

Ervervet kompetanse innen fiberbasert distribuert akustisk sensing (DAS) gjennom deltagelse i CGF (Senter for Forskningsbasert Innovasjon ved NTNU) og forskningsnettinfrastrukturen, resulterte på slutten av 2022 i over MNOK 17 fra EU til prosjektet SUBMarine cableS for ReSearch and Exploration (SUBMERSE) som skal gå i over 3 år fra 2023. Målet med SUBMERSE-prosjektet er å gi kontinuerlig registrering av vitenskapelige data, spesielt innrettet på jord og marin vitenskapelig forskning. Denne tildelingen ser vi på som en solid honnør til Sikt sin kompetanse på bruk av sort fiber for lydsensing. Gjennom SUBMERSE vil vi jobbe med europeiske kolleger og Sikt bidrar med kunnskap som er helt i front på dette området. Sikt har også bidratt til at NTNU og UiB har fått til sammen MNOK 10 av de totale prosjektmidlene, noe som bidrar til at Norge får god uttelling på disse EU-midlene. Et annet mål med SUBMURSE er å utforske om og hvordan forskningsnettene i Norden, Europa og på verdensbasis kan bidra til å bygge en framtidig forskningsinfrastruktur for akustisk sensing der forskningsnett brukes som forskningsinstrument.

Se vedlegg 4, for oversikt over status for produktporteføljen.

Status for porteføljen Utdanning og administrasjon

Porteføljestyret for Utdanning og administrasjon har hatt et konstituerende møte i mars og har sitt neste møte 16. juni på Gardermoen. Agendaen for det kommende møtet omfatter introduksjon til produktområder, styringsmodell for kontinuerlig produktutvikling, oppstart av arbeidet med

porteføljestrategi, samt diskusjon av veien videre for hhv. Arbeidslivsportalen og Analyseplattformen.

Porteføljen hadde 63 betalende kunder i 2022. Fokus i 2023 er eksisterende kunder og investeringstiltakene som er satt i gang for dem. Antall kunder forventes derfor ikke å øke i 2023. Det jobbes imidlertid med å utløse opsjoner for UH-sak, og 9 institusjoner har utløst opsjon hittil i år. Vi har også kontakt med aktører i fagskolesektoren og grunnopplæringen med sikte på å utvide kundekretsen for enkelte tjenester til nye sektorer over tid. Dette i tråd med forventninger fra KD.

Prioriterte satsinger i porteføljen er moderniseringen av Felles studentsystem (FS), utvikling av fremtidens opptakssystem, UH-sak, innføring av Analyseplattformen og anskaffelse av LMS og andre undervisningstjenester. Tiltakene er på plan, med unntak av UH-sak.

FS jobber fortsatt mest med plattformen, herunder det nye API-et basert på GraphQL, men har også startet opp arbeidet med nye brukerflater. Prosesskartlegging og standardisering er sentralt i dette arbeidet. Ellers er prioriteringene framover å komme opp i fart med nytt opptakssystem, innføringsplan og prismetode for Analyseplattformen, anskaffelsene på undervisningsfeltet, samt å tilrettelegge for en profesjonell overgang til forvaltning og kontinuerlig produktutvikling for UH-sak.

Når det gjelder økonomi, så er budsjettert resultat i 2023 på MNOK -17,3. Inkludert bruk av risikokapital er budsjettert resultat MNOK 0,4. Prognosen etter T1 er MNOK -1,5 i som følge av forsinket innføring av Analyseplattformen. Finansieringen av fremtidens opptakssystem ble bekreftet i revidert nasjonalbudsjett med totalt MNOK 230 for perioden 2023 – 2027.

Når det gjelder usikkerhet/risiko, er det fortsatt høy risiko knyttet til UH-sak. Det er også knyttet usikkerhet til tekniske veivalg for fremtidens opptakssystem. I den eksterne kvalitetssikringen ble i tillegg det delte eierskapet mellom HK-dir og Sikt, adressert som en risiko for dette tiltaket. Dette mener vi nå er betydelig redusert gjennom at det nå er en avklart styringsmodell. Videre er det usikkerhet om finansiering av back-end for Deling av læringsressurser (DLR) og usikkerhet tilknyttet innføringsplanen for Analyseplattformen.

Se vedlegg 4, for oversikt over status for produktporteføljen.

Status for porteføljen Forskning og kunnskapsressurser

Første møte i porteføljestyret for Forskning og kunnskapsressurser ble gjennomført i Bergen i juni. Hensikten var å etablere styret, samt gi styret en god oversikt over porteføljen. Det var avsatt god tid til å reflektere og samrå både om forventninger til arbeidet i styret, roller, ansvar og arbeidsform. Styret vil jobbe videre med tydeliggjøring av styrets mandat og beslutningsfullmakter for de ulike styringsmodellene; herunder brukerfinansierte og bevilgningsfinansierte produkter, produkter styrt som konsortia, produkter som utvikles i partnerskap (flerfinansierte produkter), EU-prosjekter og øvrige prosjekter.

For produkter som er i forvaltning og kontinuerlig utvikling er det stabil drift. Etablering av produktstrategier har god fremdrift, og hensyntar også informasjonssikkerhet og personvern, samt produktivitet, kostnadsreduksjoner og avvikling der det er relevant.

Flere produkter tas i bruk av flere kunder og utnyttelsesgraden øker, herunder Personverntjenester, Microdata, Dataforvaltning og nye Cris/NVA.

For investeringstiltak vil lanseringen av Cris/NVA føre til at to produkter (vitenarkiv/Brage og Cristin) bli erstattet med ett produkt (Cris/NVA), og gi potensial for å legge ned lokale løsninger. Hovedlanseringen av Cris/NVA er utsatt til slutten av november. Styringsgruppen vil beslutte lanseringstidspunkt på et møte i august.

For Microdata og Surveybanken er det tilført nye data og bedre funksjonalitet for brukerne.

Når det gjelder økonomi så er budsjettert resultat i 2023 MNOK –23,5. Inkludert bruk av risikokapital er budsjettet MNOK –6,1. Prognosen etter T1 er MNOK –13,8. Prognosen er tilnærmet på budsjett, med unntak av Cris/NVA som får forlenget prosjektkostnad, estimert til MNOK 7,7.

Risiko for produktporteføljen er finansiering fra 2024 for Microdata, Bibliometrisatsing, Modansa og masterdata, samt ressurser og hovedlansering for Cris/NVA.

Se vedlegg 4, for oversikt over status for produktporteføljen.

Vedlegg

1. Budsjett 2023, status felles investeringsmidler og oversikt investeringstiltak
2. Risiko
3. Årshjul
4. Status per portefølje